

Subsidieregeling Bevorderen preventieve ondersteuning in de kinderopvang 0-4 jaar

gelezen

- de Regiovisie 'Samen Werken aan de specialistische jeugdhulp' 2021-2026 d.d. 07-09-2021;
- het Beleidskader 'Amersfoort Inclusieve Stad' 2021-2026 d.d. 23-03-2021;
- het Uitvoeringsprogramma 'Jeugd en Onderwijs' 2022-2024 d.d. 28-09-2021.

gelet op de Algemene wet bestuursrecht en de Algemene Subsidieverordening van de Amersfoort 2019;

overwegende dat het gewenst is activiteiten te stimuleren die bijdragen aan het voorkomen van inzet van zwaardere vormen van zorg door het bevorderen van vroegsignalering en ondersteuning op de groep en aan ouders via coaching in de Kinderopvang 0-4 jaar (preventie);

besluit vast te stellen de volgende regeling:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- Asv: geldende Algemene subsidieverordening Amersfoort 2019;
- Alert4You: vorm van samenwerking, waarbij jeugdhulp medewerkers met expertise in de ontwikkeling van het jonge kind zorgen voor kennisoverdracht naar en coaching op de werkplek van pedagogisch medewerkers in de kinderopvang;
- gebiedsteam: ambulante team van specialistische jeugdhulpverleners van de Breed Spectrum Aanbieders voor gebieden in Amersfoort;
- jeugdhulp: hulp in de zin van artikel 1.1 van de Jeugdwet;
- kinderopvang: kinderopvang zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Wet kinderopvang voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaren;
- OSJ: vaste specialistische jeugdhulpverleners zijn in de school voor (speciaal) onderwijs aanwezig en bieden Jeugdhulp bieden zonder dat hiervoor een verwijzing nodig is. Deze specialistische jeugdhulpverlener is onderdeel van en werkt nauw samen met het onderwijs(zorg)team;
- UPJO: Uitvoeringsprogramma 'Jeugd en Onderwijs' 2022-2024 van de gemeente Amersfoort zoals door het college bij besluit van d.d. 28 september 2021 aangenomen;
- wijkteam: team van professionele hulpverleners op het gebied van o.a. Jeugdhulp uit stichting Sociale Wijkteams Amersfoort (SWA) voor één wijken in Amersfoort.

Artikel 2 Activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen

Het college verstrekt subsidie voor de inzet van specialistische jeugdhulpverleners in de kinderopvang voor:

- observaties op de groep, en/of
- laagdrempelige ondersteuning aan kinderen en ouders/verzorgers, en/of
- coaching aan pedagogisch medewerkers, en
- bijdragen aan de ontwikkeling van een team gericht op het versterken van de samenwerking tussen kinderopvang, jeugdhulp en onderwijs.

Artikel 2a Minimale eisen activiteit artikel 2

Om in aanmerking te komen voor subsidie als bedoeld in artikel 2, voldoet de activiteit minimaal aan de volgende cumulatieve eisen:

- a. de activiteit wordt uitgevoerd door specialistische jeugdhulpverleners van een door regio Amersfoort gecontracteerde aanbieder voor jeugdhulp.
- b. de activiteit is gericht op het bevorderen van de leeftijdsadequate ontwikkeling van het kind;
- c. de activiteit is erop gericht de noodzaak van doorverwijzing naar zwaardere jeugdhulp te beperken.
- d. de activiteit wordt uitgevoerd op één of meerdere kinderopvanglocaties waar veel vraag is naar observaties en coaching bij de preventieve ondersteuning;
- e. de activiteit is gericht op het versterken van de samenwerking tussen kinderopvang, jeugdhulp en onderwijs, indien van toepassing wordt aangesloten bij een bestaande structuur van de OSJ.

Artikel 3 Indieningstermijn aanvraag

In afwijking van artikel 8, eerste lid, van de Asv, dient een aanvrager de subsidieaanvraag in vóór 1 januari 2022.

Artikel 4 Eisen aan de aanvrager

Het college verstrekt slechts subsidie aan een door de gemeente Amersfoort gecontracteerde instelling voor jeugdhulp met minimaal twee jaar ervaring met de werkwijze Alert4You.

Artikel 5 Eisen aan de aanvraag

In afwijking van artikel 9, derde lid, van de Asv verstrekt het college slechts subsidie als uit de aanvraag blijkt dat:

- a. een prestatievoorstel is bijgevoegd waarbij de volgende onderdelen zijn beschreven:
 - i. een omschrijving op welke manier de aanvrager voldoet aan de eisen van de activiteit;
 - ii. een omschrijving van de manier waarop de preventieve ondersteuning wordt vorm gegeven;
 - iii. hoeveel kinderen of jongeren er worden bereikt met de activiteit;
 - iv. de samenwerking met ouders, de wijk- en gebiedsteams en andere relevante professionals;
 - v. op welke manier de activiteit gemonitord wordt en hoe resultaten worden gemeten.
- b. een sluitende exploitatiebegroting is bijgevoegd.

Artikel 6 Subsidiabele kosten

1. Uitsluitend kosten die direct aan de activiteit zijn toe te rekenen, kunnen voor subsidie in aanmerking komen.
2. In aanvulling op artikel 10 van de Asv verstrekt het college in ieder geval geen subsidie voor:
 - a. kosten ten behoeve van het opstellen van de aanvraag;
 - b. kosten die worden gemaakt voordat de aanvraag is ontvangen;
 - c. kosten die uit anderen hoofde worden gesubsidieerd;
 - d. verrekenbare of compensabele belastingen, heffingen of lasten;
 - e. kosten van rente, bankdiensten, financieringen, gerechtelijke procedures, boetes en sancties;
 - f. legeskosten indien de aanvrager een bestuursorgaan is;
 - g. kosten van activiteiten die redelijkerwijs kunnen worden gedekt uit de opbrengsten die met de activiteiten verband houden;
 - h. kosten om te voldoen aan wettelijke verplichtingen of aan gangbare minimumkwaliteitseisen;
 - i. kosten van reguliere werkzaamheden van de aanvrager;
 - j. kosten gemaakt na beëindiging van activiteiten met uitzondering van accountantskosten;
 - k. kosten van in natura geleverde diensten en goederen;
 - l. kosten van gelieerde rechtspersonen die onderling in rekening worden gebracht;
 - m. fooien, geschenken, gratificaties en bonussen;
 - n. kosten voor representatie, personeelsactiviteiten, overboekingen, annuleringen en outplacementtrajecten;
 - o. kosten betaald aan vrijwilligers, met uitzondering van vergoedingen voor werkelijk gemaakte onkosten.

Artikel 7 Subsidieplafond

1. Voor deze subsidie geldt een subsidieplafond van € 75.000,-.
2. Het college kan een subsidieplafond verlagen als:
 - a. het plafond wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd, en
 - b. de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd.
 - c. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen.
3. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen.

Artikel 8 Weigeringsgronden

Overeenkomstig artikel 12, eerste lid, onderdeel f, van de Asv beslist het college afwijzend op de aanvraag als door verstrekking van subsidie het subsidieplafond zou worden overschreden en de aanvraag daardoor slechts gedeeltelijk zou kunnen worden gehonoreerd.

Artikel 9 Wijze van verdeling

1. Verstrekking van subsidie vindt plaats op volgorde van ontvangst van complete aanvragen, totdat het voor de betrokken subsidie vastgestelde subsidieplafond is bereikt.
2. Als de aanvrager op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, geldt met betrekking tot de verdeling als datum van ontvangst van de aanvraag de datum waarop de aangevulde aanvraag is ontvangen.
3. Indien het vastgestelde subsidieplafond dreigt te worden overschreden of wordt overschreden als gevolg van het aantal aanvragen dat op dezelfde dag is ontvangen, worden de aanvragen die op die dag ontvangen zijn, door middel van loting gerangschikt.

Artikel 10 Verplichtingen

In aanvulling op de verplichtingen op grond van de Asv is de subsidieontvanger verplicht om

- a. op kwartaalbasis de voortgang van de activiteit met de gemeente, de stichting SWA en een vertegenwoordiger van de kinderopvangorganisaties in Amersfoort te evalueren;
- b. de rechtstreekse inzet vanuit de jeugdhulpaanbieder wordt in de loop van 2022 afgebouwd onder gelijktijdige opbouw van inzet van specialistische kennis over het jonge kind in de wijk- en gebiedsteams;
- c. deze subsidie wordt alleen ingezet in het kalenderjaar 2022 en betreft een overgangsregeling tot aan de inkoop van vergelijkbare jeugdhulp op grond van de Jeugdwet vanaf 2023.

Artikel 11 Bevoorschotting

1. Het subsidiebedrag wordt voor maximaal 80% bevoorschot.
2. De bevoorschotting wordt volgens het volgende schema uitbetaald: maandelijks in gelijke termijnen.

Artikel 12 Aanvraag tot vaststelling

1. In afwijking van artikel 19, tweede lid, van de Asv dient de aanvrager de aanvraag tot vaststelling in voor 1 april 2023.
2. In aanvulling op artikel 19a van de Asv dient de aanvraag tot subsidievaststelling vergezeld te gaan van een schriftelijke verantwoording, waarin is opgenomen:
 - a. een overzicht van de kinderopvangorganisaties die in het subsidiejaar gebruik hebben gemaakt van de inzet van een jeugdhulpverlener;
 - b. het aantal kinderen en/of ouders/verzorgers dat ondersteuning heeft gekregen en een beschrijving van de aard van de ondersteuning;
 - c. een beknopte inhoudelijke beschrijving van de geboden observaties, ondersteuning en coaching door de jeugdhulpverlener(s);
 - d. een beschrijving van de opbrengst van de interventies;

Artikel 13 Slotbepalingen

1. Deze subsidieregeling treedt in werking op de dag na die van bekendmaking.
2. Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: subsidieregeling 'Bevorderen preventieve ondersteuning in de kinderopvang 0-4 jaar'.
3. Deze subsidieregeling vervalt per 1 juni 2023, met dien verstande dat deze subsidieregeling van toepassing blijft op subsidies die op grond van deze subsidieregeling zijn verleend of vastgesteld.

Vastgesteld in de vergadering van 16 november 2021,

De secretaris,

De burgemeester,

Algemene toelichting

Werkwijze tot nu toe

Van 2017 tot en met 2021 subsidieerde de gemeente, via de beleidsregel 'Consultatie, coaching en ondersteuning in de kinderopvang 0-4 jaar' met de subsidieregeling 'Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs' (UPJO) 2017-2020, de mogelijkheid voor kinderopvangorganisaties om rechtstreeks hulp

van een gespecialiseerde jeugdzorgmedewerker in te schakelen om in een vroegtijdig stadium opvallend gedrag van kinderen tussen 0 en 4 jaar op de groep te observeren, deze kinderen te ondersteunen bij hun ontwikkeling, de ouders waar nodig te adviseren, de pedagogisch medewerkers bij de begeleiding te coachen en hierover scholing en deskundigheidsbevordering voor de pedagogisch specialisten te verzorgen, met als doel om de jonge kinderen te helpen zich gezond, veilig en kansrijk te ontwikkelen.

Werkwijze Alert4You

De uitvoering van deze beleidsregel gebeurde via de werkwijze Alert4You, een vorm van structurele samenwerking, waarbij experts vanuit jeugdhulp zorgen voor kennisoverdracht naar en coaching op de werkplek van pedagogisch medewerkers in de kinderopvang. De werkwijze Alert4you is coaching dat jeugdhulpexperts pedagogisch medewerkers in de kinderopvang leert hoe zij kinderen kunnen herkennen die extra ondersteuning nodig hebben, hoe zij deze kinderen beter kunnen begeleiden (in de context van de groep) en hoe zij de ouders van deze kinderen actief bij de ondersteuning kunnen betrekken. Behalve door coaching kenmerkt Alert4you zich door continuïteit (structureel, niet eenmalig), gezamenlijkheid (samenwerking tussen pedagogisch medewerkers onderling en met jeugdhulpexperts) en reflectie (ten aanzien van kinderen, maar ook: elkaar observeren). De nadruk in de professionalisering ligt op de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor snelle, lichte, thuisnabije signalering en hulp indien nodig.¹

Het Kohnstamm Instituut heeft de methode Alert4You -ook in Amersfoort- onderzocht, als onderdeel van het onderzoeksprogramma Kwaliteit Kinderopvang, thema 'Effectieve interventies gericht op de professionalisering van medewerkers in de kinderopvang', van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en ZonMw, de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorg-innovatie. De conclusie is dat dit Alert4You een effectieve interventie is waarmee -ook in Amersfoort- successen zijn geboekt. De werkwijze willen we dan ook behouden.

Transformatie specialistische jeugdhulp

De uitvoering van de Jeugdwet wordt in 2022 opnieuw aanbesteed, omdat de huidige contracten per 31 december 2022 aflopen. De regiovisie 'Samen Werken aan de specialistische jeugdhulp' 2021-2026 geeft aan dat we de jeugdhulp vanaf 2023 langs de volgende kaders willen invullen:

"We werken aan een sterke sociale basisinfrastructuur waar meer opvoed- en opgroevragen worden opgepakt en die nauw samenwerkt met specialistische jeugdhulpaanbieders. De professionals in de sociale basis betrekken als dat nodig is specialistische jeugdhulp. De verwijzers in onze regio – zoals de lokale teams, de huisartsen en jeugdartsen – hebben een sleutelpositie in het maken van deze verbinding. [...] Het lokale team maakt de afweging of vragen met het eigen netwerk, vrijwillige ondersteuning of via algemene voorzieningen kunnen worden opgepakt. Mocht er meer nodig zijn, dan hebben de teams – door de capaciteitsuitbreiding – de mogelijkheid om zelf meer ondersteuning te bieden. Hierdoor is er minder specialistische jeugdhulp nodig. [...] We werken ook aan een betere doorgaande lijn tussen de lokale teams en de gebiedsteams die specialistische jeugdhulp bieden. Bijvoorbeeld door meer samen te werken in de vraagverheldering/ analyse, of het eerder betrekken van specialistische kennis door de lokale teams als zij ondersteuning bieden."²

Dit betekent dat het wijkteam in Amersfoort een grotere rol krijgt bij opvoed- en opgroevragen. Zij worden de 'eerste lijn' en beoordelen wanneer er doorgeschakeld moet worden naar de gebiedsteams waarin de specialistische jeugdhulp vertegenwoordigd is. Amersfoort werkt toe naar een contactpersoon uit de wijkteams voor elke kinderopvanglocatie.

Deze transformatie heeft tijd nodig. Wijkteams hebben extra capaciteit gekregen, maar zijn nog doende die in te vullen. Ook de gebiedsteams zijn nog maar net gestart en werken nog niet via taakgerichte financiering, de nieuwe aanbesteding van de uitvoering van de Jeugdwet moet immers nog plaatsvinden.

Overgangsregeling en innovatie d.m.v. subsidie

Jonge kinderen mogen niet de dupe van het transformatieproces worden. Een overgangsregeling moet dat voorkomen door de oude werkwijze langzaam af te bouwen terwijl de nieuwe werkwijze wordt geïmplementeerd.

In deze nieuwe werkwijze ontbreken twee werkzame elementen van de Alert4You methode:

- De wijkteams werken vraaggericht, op individuele casus, terwijl coaching via Alert4You op groepsniveau werd aangevraagd en daardoor zeer laagdrempelig is.
- In de wijkteams werken generalisten die advies en begeleiding moeten kunnen bieden aan iedereen tussen 0 en 99 jaar. In Alert4You schakelen specialisten in de ontwikkeling van het jonge kind in de kinderopvang direct met specialisten in de ontwikkeling van het jonge kind in de jeugdhulp. Daar een generalist tussen zetten brengt een risico op vertraging in de hulpverlening mee.

1) 'Alert4you, professionalisering van medewerkers in de kinderopvang', Kohnstamm Instituut, feb 2020

2) De regiovisie 'Samen Werken aan de specialistische jeugdhulp' 2021-2026, par. 4.2, p. 25

In de regiovisie worden deze 'drempels' voor het onderwijs opgelost door in plaats van individuele ondersteuningstrajecten – die door veel verschillende professionals worden uitgevoerd – de specialistische jeugdhulp als algemene voorziening op de school aan te bieden in de vorm van OSJ-teams (onderwijs met specialistische jeugdhulp).³ Dit is een innovatie waarvan de resultaten nog onderzocht moeten worden. Een dergelijke innovatie willen we met deze subsidieregeling ook mogelijk maken in de kinderopvang, om te onderzoeken of we hiermee op kinderopvanglocaties met veel vraag naar 'ondersteuning bij de vroegsignalering en preventieve ondersteuning' deze drempels kunnen wegnemen.

Daarnaast ligt er een vraag hoe we het samenwerkingsverband voor het primair onderwijs (SWV de Eem) eerder kunnen betrekken bij opvallend gedrag in de kinderopvang. Nu krijgen zij vaak pas een melding als het kind al 4 wordt, waardoor de inzet van passend onderwijs niet tijdig geregeld kan worden. In 2022 onderzoeken we welke rol het samenwerkingsverband kan spelen in de preventieve ondersteuning bij de 0-4 jarigen. Deze subsidieregeling biedt ruimte om dit te doen.

3) De regiovisie 'Samen Werken aan de specialistische jeugdhulp' 2021-2026, par. 4.3, p. 28